

Teknikföretagen

TEKNIKFÖRETAGENS BAROMETER

4:e KVARTALET 2018

Teknikföretagens konjunkturbarometer för 4:e kvartalet omfattar bedömningar från 523 företag. Försäljningen uppgår sammanlagt till 751 Mdr SEK, varav 81 % säljs på export.

Högt kapacitetsutnyttjande - måttligt ökad ordergång

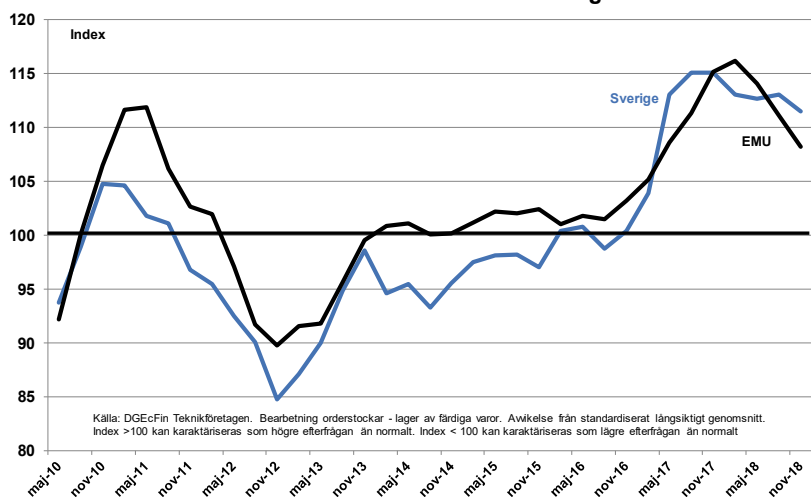
Ordergången ökar måttligt och i ungefär samma omfattning som tredje kvartalet i år. Kapacitetsutnyttjandet har ökat medan rapporteringen för orderstocken avtar något jämfört med föregående kvartal. Även det sammantagna behovet av arbetskraft ligger kvar på samma nivå som tredje kvartalet i år.

Ordergången för maskinindustrin ökar i stort sett i samma omfattning som föregående kvartal. Den hålls uppe av ökade exportorder för tillverkare av maskiner för annan tillverkningsindustri. I övriga maskinbranscher minskar ordergången efter en längre period av högre efterfrågan än normalt. För övriga delbranscher och för leverantörer redovisas små men positiva förändringar vad gäller ordergång. Föga förvånande minskar ordergången något från Sverige för leverantörer till byggsektorn. Exportefterfrågan har dock förbättrats något.

Sammantaget visar utfallet sista kvartalet i år att behovet av arbetskraft ligger kvar på samma nivå som föregående kvartal. Bristen på ingenjörer ökar något medan behovet av yrkesarbetare minskar. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande ökar dock i hög omfattning och ligger klart över historiskt genomsnitt.

Utfallet i data för sista kvartalet i år visar ett sammantaget affärsläge som är starkare än normalt. Samtidigt konstateras också att det mattats successivt under loppet av året vilket också är fallet för teknikindustri i Euroområdet. Via globala värdekedjor och Sveriges i övrigt höga handelsutbyte med Europa är det naturligt att affärsläget utvecklas på likartat sätt.

Konfidensindikatorn. Teknikindustri Sverige - EMU

► MASKININDUSTRI

Orderingången för maskinindustrin fortsätter att öka i närmast oförändrad omfattning jämfört med föregående kvartal. Men det är bara exportorder för maskiner för tillverkningsindustri som ökar och i något högre omfattning än föregående kvartal. Order från Sverige i denna delbransch minskar för andra kvartalet i rad, vilket går hand i hand med de planer på minskade investeringar 2019 som tillverkningsindustrin i Sverige nyligen rapporterat. Den sammantagna orderingången för övriga huvudbranscher minskar för andra kvartalet i rad för tillverkare av maskiner för mekanisk kraft (motorer, pumpar, hydraulik, pneumatik, m.m) samt för s.k. allmänna maskiner (lyft, gods, kyla, förpackning, m.m).

Den sammantagna rapporteringen rörande orderstocken visar i det närmaste samma netttotal som föregående kvartal. Drygt hälften anser den som större än normalt mot vart tionde företag som rapporterar den som mindre än normalt.

► LEVERANTÖRER MASKININDUSTRI

Orderingången visar nu en marginell ökning jämfört med de två föregående kvartalen då orderingången minskade. Order från Sverige ökar ungefär i samma omfattning som föregående kvartal medan exportorder inte längre minskar. Rapporteringen rörande orderstocken är fortsatt positiv. Knappt hälften anser den som större än normalt och begränsade vart tjugonde företag anser den som mindre än normalt.

► METALLVARUINDUSTRI

Orderingången ökar i något högre omfattning jämfört med föregående kvartal. Framför allt är det efterfrågan från exportmarknaden som förbättrats. Delbranschen specialiserade på omformning, ytbehandling och värmebehandling m.m. redovisar en sammantagen orderingång som ökar i stort sett i samma omfattning som föregående kvartal.

► ELTEKNISK- OCH INSTRUMENTINDUSTRI

Efter en tillfälligt begränsad minskning i orderingången föregående kvartal ökar den nu något sammantaget för tillverkare av elmaskiner och elapparatur. Leverantörer till elektroindustrin rapporterar också en något högre orderingång jämfört med tredje kvartalet i fjol. Positivt är att instrumentindustrins orderingång ökar för andra kvartalet i rad efter att ha minskat första halvåret i år.

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Transportmedelsindustrin är den delbransch som de senaste åren visat den i särklass mest omfattande tillväxten i produktion och order av samtliga delbranscher. Efter en dämpad orderingång andra kvartalet ökade den i något högre omfattning under tredje kvartalet och ligger nu kvar på denna nivå under sista kvartalet i år. Exportorder bidrar marginellt, medan order från Sverige har tilltagit något. En något högre andel eller hälften av företagen anser orderstocken som större än normalt jämfört med fyra av tio företag under föregående kvartal. Endast en av tio företag anser orderstocken som mindre än normalt.

► LEVERANTÖRER TILL FORDONSINDUSTRI

Exportorder ökar i låg omfattning för tredje kvartalet i rad för leverantörer till fordonsindustrin medan order från hemmarknaden ökar i klart högre omfattning än föregående kvartal. Orderstocken anses som större än normalt av 45 procent av företagen jämfört med hälften föregående kvartal. Få eller vart tjugonde företag anser den som liten vilket är oförändrat jämfört med tredje kvartalet.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG-, ANLÄGGNINGS- OCH UTVINNINGSDUSTRI

Orderingången ökar sammantaget i dämpad omfattning jämfört med tredje kvartalet. Positivt är att exportorder ökar i lite högre omfattning än föregående kvartal. Föga förvånande är dock att orderingången minskar något från Sverige vilket är en återspeglning av allt sämre utfall i data för aktiviteten i Sveriges byggsektor. Rapporteringen rörande orderstocken visar små skillnader jämfört med tredje kvartalet. Oförändrat eller vart tredje företag anser den som stor. Vart tionde företag anser den som liten.

► HÖGRE EFTERFRÅGAN PÅ INGENJÖRER – LÄGRE PÅ YRKESARBETARE

Andelen företag med behov av ingenjörer ökar något under sista kvartalet i år. Sammantaget rapporterar 42 procent brist på ingenjörer mot 40 procent föregående kvartal.

Utvecklingen i delbranscherna är något splittrat. Behovet ökar för tillverkare av elmaskiner och i transportmedelsindustrin. Däremot minskar det något för metallvaror samt för maskin- och instrumentindustri. Leverantörer till maskin- och fordonsindustri rapporterar en högre brist på ingenjörer medan leverantörer till elektroindustri redovisar en relativt omfattande tillbakagång.

Andelen företag med brist på yrkesarbetare minskar något eller från 41 procent föregående kvartal till 39 procent under sista kvartalet i år. Behovet minskar i samtliga delbranscher, allra mest i instrumentindustrin. Leverantörer rapporterar också en lägre brist, undantaget leverantörer till maskinindustri.

► KAPACITETSUTNYTTJANDE UPP

Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjandet ligger klart över historiskt genomsnitt eller 40 procent av företagen. Under tredje kvartalet rapporterar 65 procent fullt kapacitetsutnyttjandet, en omfattande ökning med elva procentenheter jämfört med föregående kvartal.

Utnyttjandet ökar främst i transportmedelsindustrin följt av elmaskiner och metallvaror. I maskinindustrin ökar utnyttjandet i klart lägre omfattning än i övriga delbranscher. För leverantörer ökar utnyttjandet främst för leverantörer till maskin- och elektroindustri. För övriga leverantörer är ökningen inte full lika omfattande.

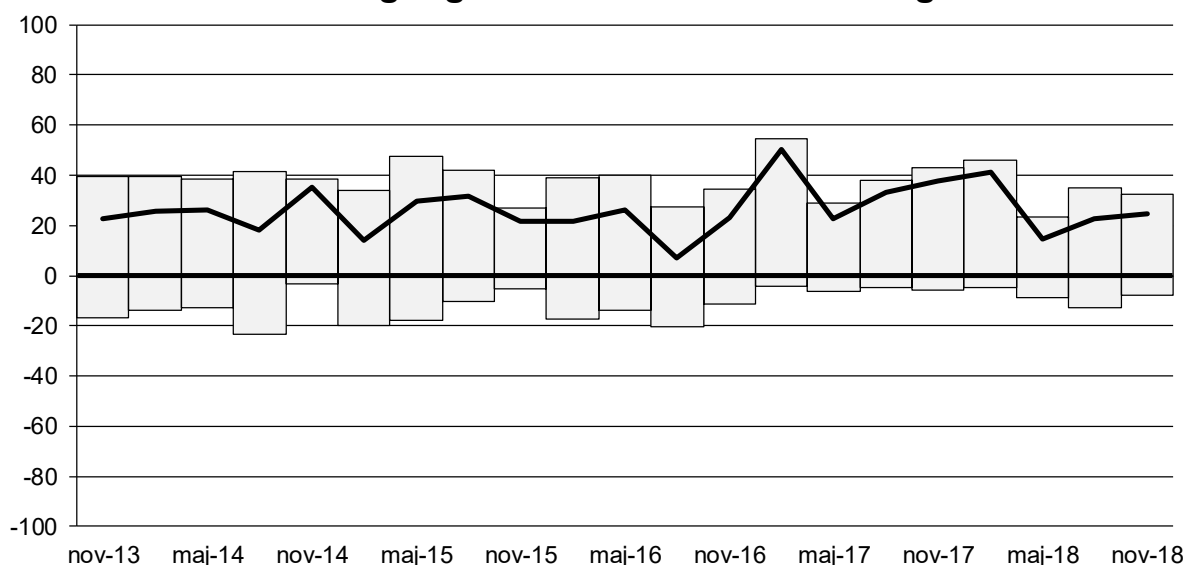
Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer. Säsongrensad X13

		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner	Leverantörer Elektroindustri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
Yrkesarbetare	maj-18	49	39	52	29	31	36	45	48	41
	aug-18	54	41	52	29	35	33	40	47	41
	nov-18	51	38	56	27	32	22	39	42	39
Tekniker/ Ingenjörer	maj-18	34	44	36	40	42	48	34	32	38
	aug-18	36	44	39	30	46	49	31	35	40
	nov-18	35	43	42	36	37	48	41	39	42

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande. Säsongrensad X13

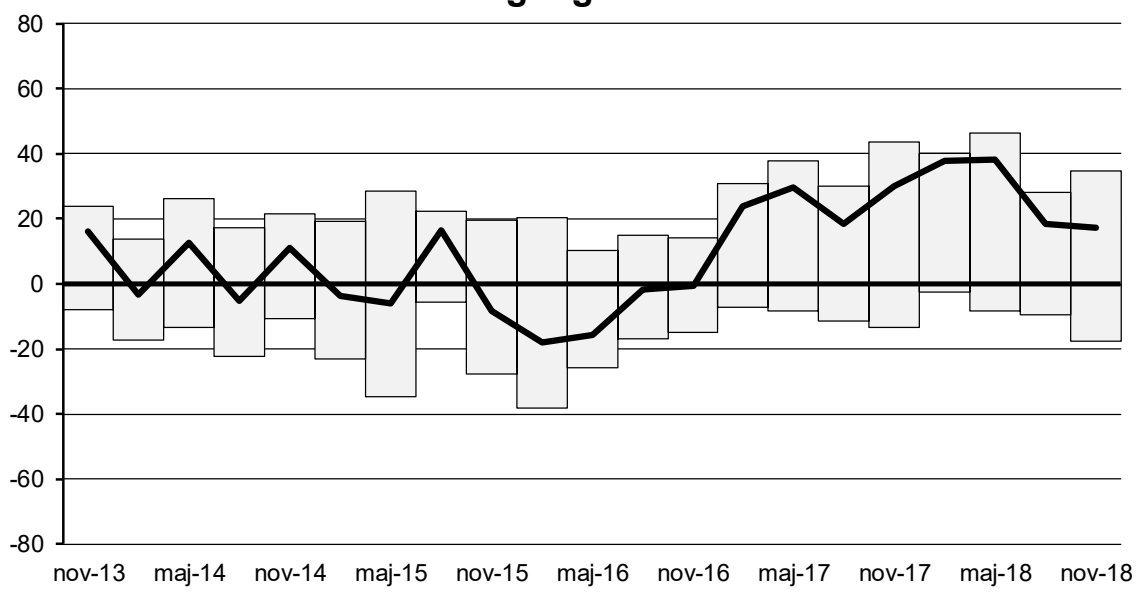
Procentenheter										
	maj-18	47	62	53	46	56	63	55	52	53
	aug-18	52	63	50	45	50	64	49	54	54
	nov-18	62	65	62	56	62	77	72	60	65

Orderingång teknikindustri sammantaget

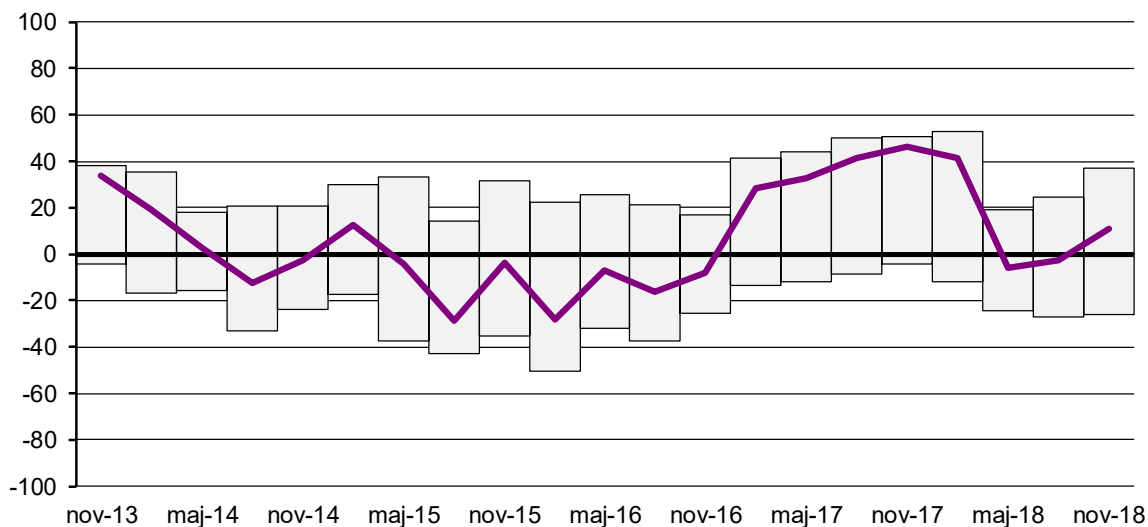
Andel teknikföretag som anger att total orderingång det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total orderingång maskinindustrin

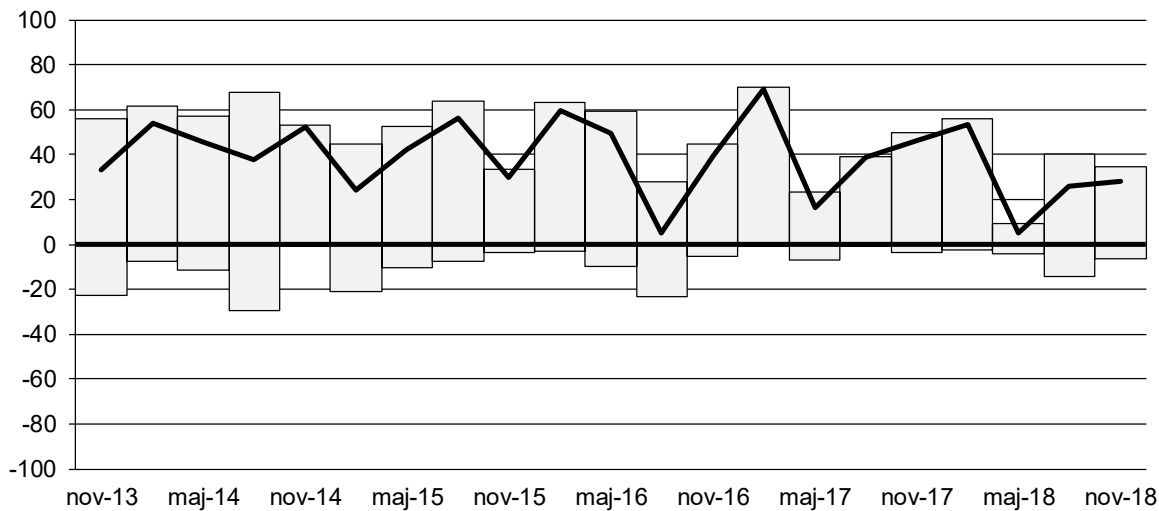
Andel maskinföretag som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång leverantörer maskinindustrin

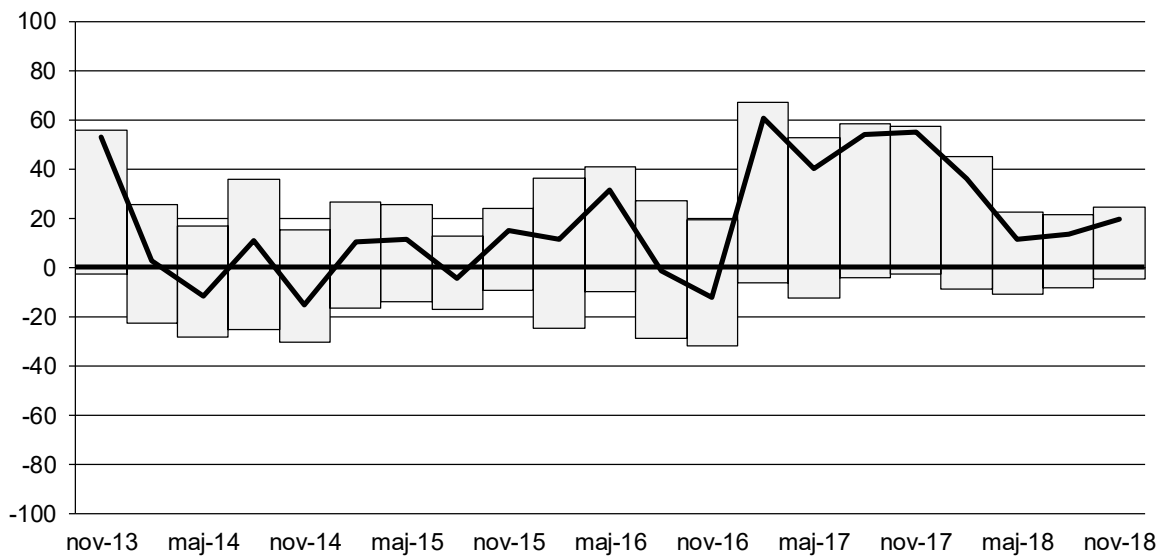
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Total ordergång transportmedelsindustrin

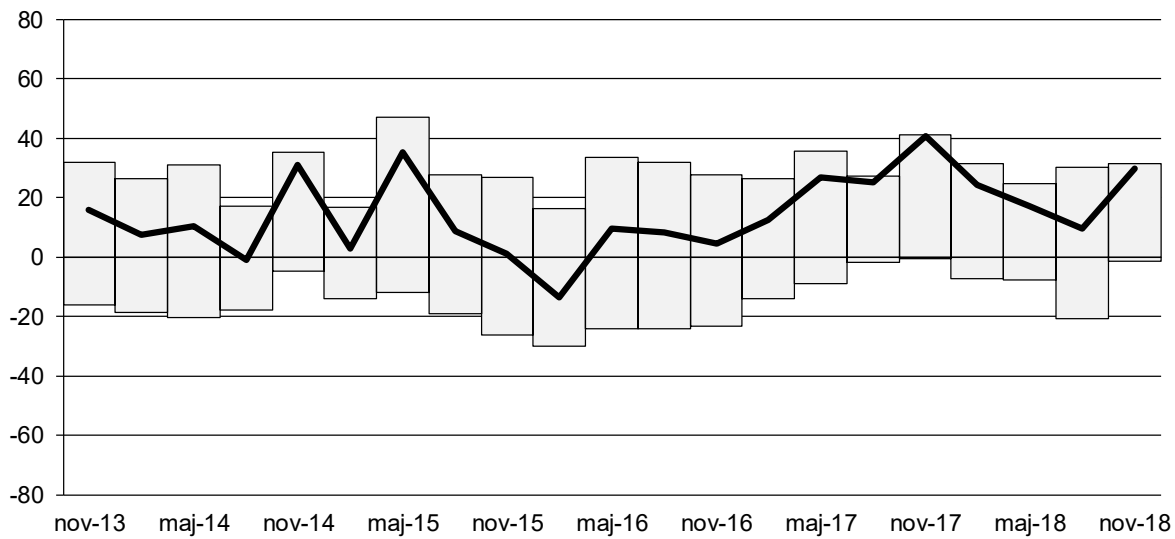
Andel transportmedelsföretag som anger att ordergången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Total ordergång leverantörer till fordonsindustrin

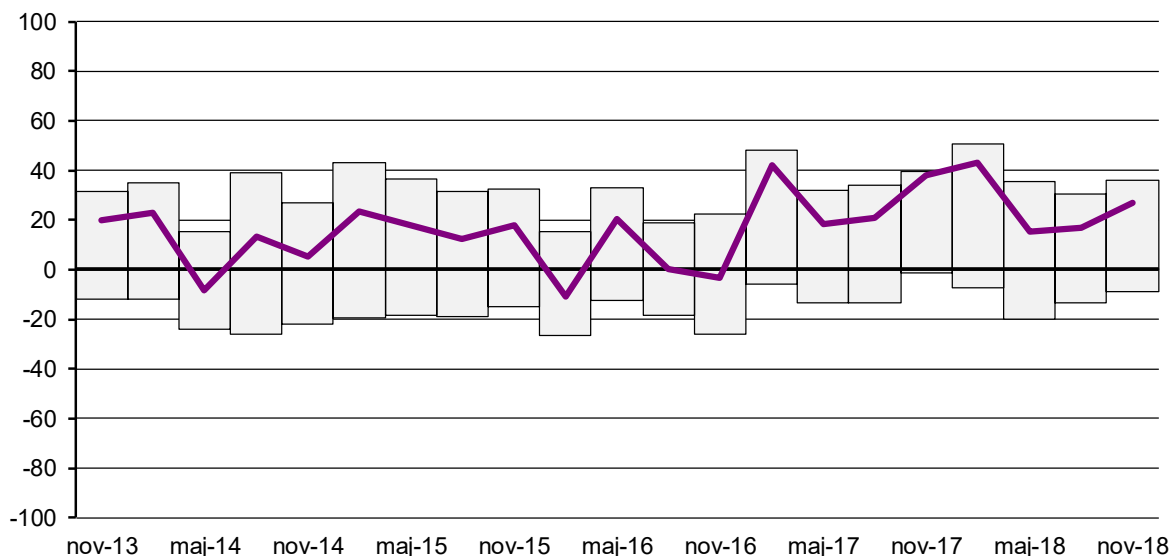
Andel leverantörer till fordonsindustrin som anger att ordergången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Total ordergång leverantörer till elektroindustri

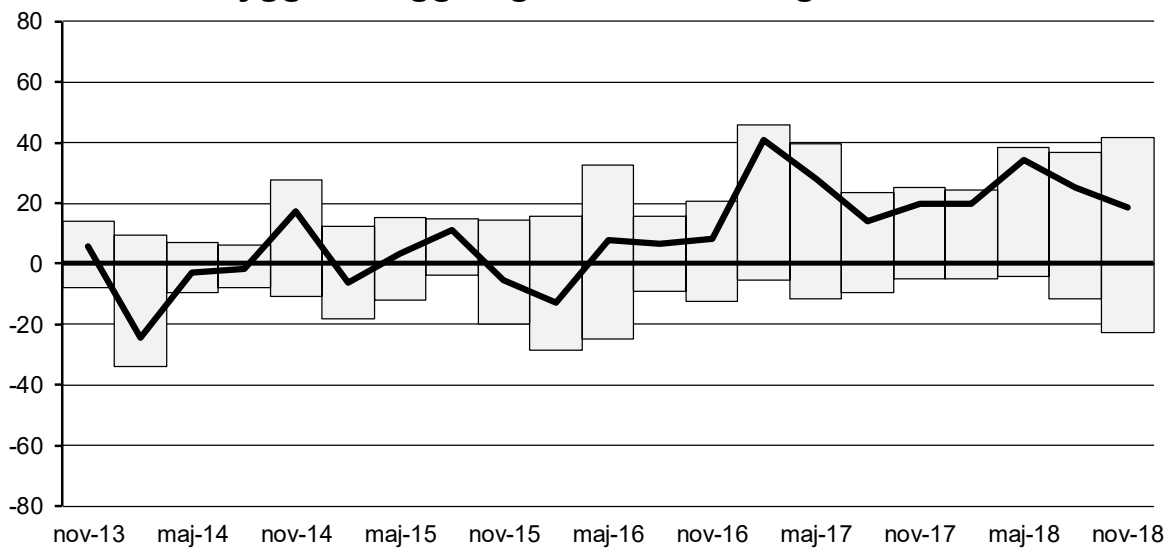
Andel leverantörer till elektroindustrin som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Total ordergång metallvaruindustrin

Andel metallvaruföretag som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång leverantörer till bygg-, anläggnings- och utvinningsindustri

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Diagram – tabellbilaga

Tabell orderingång	Sverige	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto
Säsongrensad X13	Andel av försäljning					Andel av försäljning				
Bransch										
Metalvaruindustri										
aug-18		32	59	9	23		29	53	18	11
nov-18	50%	34	55	11	23	50%	38	55	7	31
varav metallbearbetning										
aug-18		37	50	13	24		38	52	10	28
nov-18	78%	31	65	4	27	22%	41	45	14	27
Maskinindustri										
aug-18		20	73	7	13		30	60	10	20
nov-18	18%	25	60	15	10	82%	37	45	18	19
Leverantörer maskinind.										
aug-18		38	51	11	27		16	46	38	-22
nov-18	40%	31	59	10	21	60%	41	22	37	4
Leverantörer elektroindustri										
aug-18		26	49	25	1		35	49	16	19
nov-18	52%	29	69	2	27	48%	34	65	1	33
Instrumentindustri										
aug-18		12	67	21	-9		27	71	2	25
nov-18	4%	7	83	10	-3	96%	17	80	3	14
Transportmedel										
aug-18		10	87	3	7		45	39	16	29
nov-18	13%	20	76	4	16	87%	37	56	7	30
Leverantörer bilindustri										
aug-18		24	65	11	13		20	74	6	14
nov-18	38%	40	56	4	36	62%	15	80	5	10
Lev. till bygg o anläggning										
aug-18		24	65	11	13		50	38	12	38
nov-18	55%	27	44	29	-2	45%	60	25	15	45
Tabell orderingång	Sverige	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto
	Andel av försäljning					Andel av försäljning				
Teknikföretag totalt										
aug-18		20	69	11	9		39	48	13	26
nov-18	19%	28	64	8	20	81%	34	58	8	26
Teknikföretag leverantörer totalt										
aug-18		27	59	14	13		28	55	17	11
nov-18	38%	37	51	12	25	62%	31	53	16	15
0-74 anställda										
aug-18		38	48	14	24		38	49	13	25
nov-18	58%	37	51	12	25	42%	36	48	16	20
75-150 anställda										
aug-18		25	59	16	9		29	62	9	20
nov-18	49%	34	60	6	28	51%	31	68	1	30
151-500 anställda										
aug-18		29	61	10	19		34	50	16	18
nov-18	35%	33	56	11	22	65%	30	53	17	13
501- anställda										
aug-18		11	79	10	1		41	40	19	22
nov-18	13%	21	71	8	13	87%	36	54	10	26

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
- TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**

Box 5510, 114 85 Stockholm | 08-782 08 00 | www.teknikforetagen.se